Lyhyesti sanottuna

Korkeasuhdanne on ohi

Suomen talous | 17.12.2019

Talouskasvu on hidastunut euroalueella ja Suomen muilla tärkeillä vientimarkkinoilla. Kansainvälisen talouden heikentyneen kehityksen vuoksi Suomen talouskasvu hidastuu ensi vuonna tilapäisesti alle 1 prosenttiin. Euroalueen talous ja maailmantalous alkavat kuitenkin vähitellen elpyä ja tarjota vetoapua myös Suomen taloudelle. BKT:n kasvu kiihtyy hieman vuosina 2021–2022, 1,1 ja 1,3 prosenttiin.

Vuonna 2020 viennin kasvu on hidasta ja investoinnit jäävät vähäisiksi. Vaikka kansainvälinen talous alkaa vähitellen toipua, Suomen vienti kasvaa hitaasti. Tämä johtuu siitä, että Suomi vie muihin maihin etenkin teollisuuden tuotteita, kuten koneiden osia, joiden kysyntä on vähäistä silloin, kun globaali teollisuustuotanto ja investoinnit kehittyvät heikosti kuten nyt. Suomen omia investointeja painaa lisäksi rakennusalan suhdanteessa jo tapahtunut käänne huonompaan. Sen vuoksi asuntoja valmistuu aiempaa vähemmän ja asuntoinvestoinnit supistuvat lähivuosina.

Kotitalouksien luottamus tulevaan talouskehitykseen on viime aikoina ollut hyvin heikkoa. Tämä on yksi syy siihen, että kulutus kasvaa vähemmän kuin kotitalouksien käytettävissä olevat tulot. Kotitaloudet siis säästävät myös pahan päivän varalle.

Viime vuosien vauhdikas työllisyyden kasvu hiipuu, kun talouskasvu hidastuu eivätkä yritykset

enää työllistä yhtä paljon. Työttömyysasteen lasku pysähtyy väliaikaisesti, eikä työllisyyskään juuri kasva ensi vuonna.

Suomen taloudella on kuitenkin edelleen edellytyksiä kasvaa, vaikka kansainvälisen talouden tilanne ei ole erityisen hyvä. Kotitalouksien ostovoiman kasvu jatkuu ennustevuosina, koska palkat nousevat ja työllisyyskin paranee vielä vähän. Myös tulonsiirrot, eli erilaiset yhteiskunnalta saatavat tuet, kasvavat ja parantavat ostovoimaa erityisesti vuonna 2020. Alhaiset korot luovat kotitalouksille taloudellista liikkumavaraa, ja hitaana pysyvä hintojen nousu syö kotitalouksien ostovoimaa vain vähän. Kotitaloudet kuluttavatkin nykyistä enemmän ennustejakson loppua kohti.

Yritysten kannattavuus on viime vuosina parantunut, ja investointeihin tarvittavan lainarahan kustannukset ovat tällä hetkellä hyvin pienet. Investointien kasvu vauhdittuukin jonkin verran ennustejakson loppupuolella, kun taloustilanne paranee. Epävarmuus ja heikentynyt luottamus ovat jarruttaneet investointeja. Jos epävarmuus tulevan kehityksen suunnasta kuitenkin hälvenee, investoinnit voivat kasvaa jopa ennustettua nopeammin.

Vaikka työllisyyskasvu hidastuu selvästi, työttömyys pysyy kuitenkin pienempänä kuin viime vuosina. Kun taloustilanne alkaa ennustejakson loppua kohden parantua, työllisyys kasvaa edelleen jonkin verran ja työllisyysaste nousee yli 73 prosentin.

Julkisen sektorin kulutuksen ja investointien kasvu piristää hieman talouskasvua lähivuosina. Yhdessä suhdannetilanteen heikkenemisen kanssa se johtaa kuitenkin julkisen alijäämän ja velan kasvuun. Tämä ei ole hyvä asia, koska Suomen julkisessa taloudessa on jo valmiiksi ns. kestävyysvaje. Kestävyysvaje tarkoittaa sitä, että tulot ovat jäämässä pitkäaikaisesti pienemmiksi kuin menot. Jos kestävyysvajeelle ei tehdä mitään, ennen pitkää julkinen velka alkaa kasvaa hallitsemattomasti. Sen takia olisi hyvä kerätä julkiseen talouteen puskureita silloin, kun taloustilanne ei ole erityisen huono. Se auttaisi kestävyysvajeen pienentämisessä ja tuleviin taantumiin varautumisessa.

Asiasanat

ennuste, kasvu, Suomen talous, yhteenveto